

Leder

Et oppgjør med kirken som fører krig

Russland har en kirkeledelse som ikke ber om fred. Den gjør det motsatte, den velsigner en krig. Denne påsken er det særlig én europeer som bør gå i seg selv. Tenke gjennom sin tro, sine verdier og sin rolle i det landet han tilhører:

Patriark Kirill, overhodet for Den russisk-ortodokse kirke. Han taler ikke neste-kjærlighetens sak. Han fremstår i stedet som en av de helt sentrale støttespillere og medløpere for president Vladimir Putin.

I Norge er det alltid noen som rynker på nesen når biskoper blander seg borti politikk. De gjør jo det noen ganger, blant annet i saker knyttet til innvandring og klima. Biskop Herborg Finnset tok opp vindmøllesaken på Fosen, med klar kritikk av regjeringen, i sin nyttårstale i Nidarosdomen. Den tidligere biskopen i Stavanger, Erling Pettersen, gikk en gang fra oljemessen i Stavanger i raseri.

«Et SV med sakramenter», skrev Minervas Jan Arild Snoen om Den norske kirke på høstparten i fjor. Han er blant dem som ikke vil ha for mye sammenblanding av tro og politikk.

Men politikken og kristendommen befinner seg ikke på to forskjellige planer. Noen ganger er det åpenbart riktig for kirken å engasjere seg. Og det gjorde den da

også på prisverdig vis i februar, på årsdagen for Russlands overfall på Ukraina. Et enstemmig bispekollegium brukte harde og tydelige ord mot kirkeledelsen i Moskva.

«Vi, biskoper i Den norske kirke, kan ikke slå oss til ro med at krigen fortsatt pågår. Vi kan ikke akseptere at den støttes av Den russisk-ortodokse kirkeledelsen. (...) Vi ser med forferdelse på at kirken blir brukt til å motivere og rettferdiggjøre okkupasjonen og krigen mot sivilbefolkningen. Ledelsen i Den russisk-ortodokse kirke bidrar aktivt til å legitimere krigen og regimets propaganda. Vi tar sterkt avstand fra dette misbruk av kristen tro og tradisjon. Det gjør kirkens ledelse medansvarlig for krigen», het det i oppropet.

Det kommunistiske Polen hadde på 1970- og 80-tallet en modig biskop i Krakow. Han ble pave. Johannes Paul II og den katolske kirke ble en svært viktig kraft på Polens vei til demokrati.

Russlands kirke er noe annet. Den øver ingen maktkritikk, den er tvert imot en blodstenket del av staten og det undertrykkende maktapparatet i Kreml. Ingen vet hvor mange mennesker som skal dø, eller hvor mange byer og landsbyer som skal bli ødelagt, før patriark Kirill og hans krets ser lyset.

Denne påsken er det særlig én europeer som bør gå i seg selv. Tenke gjennom sin tro, sine verdier og sin rolle i det landet han tilhører.

● Patriark Kirill, Vladimir Putins medløper i krigen, har fått en hard og riktig kilevink fra norske biskoper.
Foto: Alexander Zemlianichenko, AP/NTB